

status dud' ordre de cisteaux. **A**d dōs en oult a tous noz sene
schaulx bailliz iusticiers z officiers ou a leurs lieuten' z a ch'un
deulx que es termes z limites de leurs pourpris z iurisdic-
tions ilz deffendēt lesd' abbes/abbesses/religieulx z religieuses
de telles oppressions z les facent ioyr z vser de ceste nostre p'sen-
te garde/z deffense de ce faire vous donnons ch'ge expresse
plain pouoir auēte z mandement espal. **P**ar nostre vouloir est
tel/**E**t pource que lesdit suppl' porroient auoir a faire en diuers
lieux de ces p'sentes/z que eulx ou par eulx en cōuendroit sou-
uent faire ostension/**N**ous volons que aux vidimus dicelles
fait soubz seel royal soit foy adiousteē cōme ad ce p'sent origi-
nal/**E**n tesmoing de ce nous auons fait mett' nostre seel a ces p's-
entes donne a **T**ours le. viij. **J**or. de mars **A**n de grace mil
cccc. iiii. x. z trois. **E**t de nostre regne le p'mier/**A**insi signe sur
le ploy de la l're **P**ar le roy en son conseil/mōseigneur le duc dor-
liens les contes de clermont z de dunois/ vous les euesques
de dalby de lombes de perigneux les fes de torcy z de bandri-
court **L**e p'mier z tiers p'sidens de ch'le/**A**baister Jehan cham-
bon **A**dum fumme z pre de lassierges z auts p'is/**R**obertet.

CAbultos alios fauores facto z scripto christianissimi solij
francie sancto ordini sepi' cōcessit/pia maiestas/puta q' vni-
uersa a sancta sede p'cessa priuilegia/locū z effectū p' christianis-
simū regnū habeant/z alia similia que ad vitandū p'ixitatis
tediū hic omittunt. **Q**uotiens vero cōmendationib' ad sanc-
tam sedē/ad sacrum collegiū/necnō ad quoscūq' p'ncipes z do-
minos opus habuit bec sancta religio/nūq' regalis puidencia
ei deesse voluit/q'obrem p' ipsius felici confirmatione omnes
ordinis filij ozare tenentur.

Dominus **R**icardus rex anglie multa de-
uotione ad sanctū ordinē affect' dedit ci-
stercio ecclesiā prochialē de scardebourg
cū omnib' capellis p'rinētijs/libertatib'!

liberis cōsuetudinibus terris/ domibus
 ⁊ decimatiōibus in terra ⁊ in mari scz in
 piscationibus ⁊ mercantijs cū potestate
 instituendi vicariū/ nihil sibi aut suis suc-
 cessoribus retinens/ cum multis condi-
 tionibus magis in speciali in textu decla-
 ratis ad procurādum abbates apud **Lis-**
tercium per tres dies capituli generalis
Et si aliquid superest vsibus **Listercij** de-
 bet applicari.

Ricardus Dei gra rex Anglie / dux
 Norm Aquit ⁊ com An-
 degl Archiepis/episcopis/abbatib⁹/comitib⁹
 baron/iustic⁹/viccom⁹ ⁊ omnib⁹ ministris ⁊ fi-
 delibus suis Franc⁹ ⁊ Anglic⁹ salutē. Sciatis
 nos dedisse ⁊ presenti carta nostra confirmasse
 deo ⁊ ecclesie sancte **Marię Listercij** in puram
 ⁊ perpetuā elemosynā p anima regis **Heinrici**
 patris nostri ⁊ p salute anime nostre ⁊ matris nostre ⁊ omniū
 antecessorum ⁊ successorū nostrorum ecclesā nostram de **Scar-**
deburc cū omnibus capellis ⁊ cū omnibus alijs ptinētis suis
 de qua elemosyna volumus abbates pcurari apud **Listerciū**
 per tres dies capituli generalis. Si quid vero vltra triduanam
 pcuratiōē **Listercieñ** capituli generalis de omnibus puenti-
 bus iam dicte elemosyne nostre residuū fuerit in proprijs vsi-
 bus domus **Listercij**/ sicut abbati ⁊ fratribus eiusdē domus
 visum fuerit statuimus expendi quā elemosynā ipsam ab ea-
 dem domo **Listercij** nullaten⁹ volumus in posterum alienari.
Quare volumus ⁊ firmiter precipim⁹ qd predicta abbatia **Li-**

stercij percipiat teneat ⁊ habeat in perpetuū libere ⁊ honorifice/integre/ ⁊ plenarie/ quiete/ ⁊ sine omni molestia ⁊ contradictione ⁊ diminutione p̄nominatā ecclesiā de scardeburg cū omnibus capellis tam illa que ab antiquo in castello est q̄ ceteris tam intra muros ville q̄ extra/ **E**t cū omnib⁹ alijs p̄tinentijs suis ⁊ cum omnibus libertatibus ⁊ liberis cōsuetudinibus suis ⁊ cū omnibus terris suis domibus ⁊ decimationibus terre ⁊ maris ⁊ ne aliquādo occasiōe vicarie ecclesie de scardeburg aliqua contentio vel cōtradictio aduersus ecclesiam Cistercij suboriri possit ius instituendi vicarium ⁊ quicquid iuris habebamus in vicaria ⁊ quicquid circa hoc retinueram⁹ nobis integre domui Cistercij donamus nihil penitus de omnib⁹ retinētes. **S**ed ⁊ omnibus successoribus nostris ⁊ alijs quibuscunq; personis factum nostrū perturbandi/ vel elemosynā imutandi occasionem omnimodam penitus amputantes. **A**bbas autē Cistercij p̄ arbitrio ⁊ voluntate sua vicarium eligit ⁊ archiepiscopo presentabit qui vicarius in p̄sentatione sua iurabit sup̄ sanctum euangelium quod in omnib⁹ fidelis erit ecclesie Cistercij ⁊ procuratori eius ne vnq; damnū vel detrimentū reddituum scienter sustinebit. **Q**uod si in hoc deliquerit et tertio communitus nō emendauerit ei vicaria auferatur hoc etiam adiudicandum decreuimus quod capellani qui in ipsa ecclesia vel in capellis adiacentibus pro tempore deseruierint ecclesie Cistercij eodem iuramento fidelitatis astringantur ⁊ p̄ voluntate abbatis Cistercij vel p̄curatoris eius admittantur vel amouentur/ volumus preterea et precipimus quod p̄curator Cistercij dū ecclesia carebit vicario seruire faciat ecclesie de schardeburg ⁊ redditus omnes recipiat ad vsus domus Cistercij ⁊ procuratoris capituli Cisterciensis donec abbas Cistercij alium vicarium eligat Eboracensi archiepiscopo sicut predictum est presentandum ⁊ vt hec omnia imppetuū quiete pacifice ⁊ sine omni questu ⁊ exactione p̄noīata domus Cistercij possideat/ firmiter prohibem⁹ ne aliqua p̄sona seu secularis siue ecclesiastica p̄ter domū Cistercij in tota parrochia de schardeburg apellam erigat aut altare aut aliud aliqd̄ faciat qđ in dānū vel detrimentū

374
domus **L**istercū possit aliquādo redū dare sup forisfacturā de-
cem librarū his testib⁹ gaufr⁹ **A**borū archiepo ph. dimiclin. h.
Sarebirien⁹ epis/magistro mangino noum thaurio magistro
Rogō de sancto **E**dimund/**G**uillo marescallo **J**ocle de mae-
na/**S**anfrido de cella/**R**ob de harecort/**A**battho de gamach/
Britio camerario nfo. Datū p manū **E. Elie** epī apud lions/
xiiij. die **A**uij. Anno regni nostro nono.

S. Dei gratia **A**boracen⁹ electus omnib⁹ christifidelib⁹ qui
psens scriptū viderint salutē. Sciatis nos cōcessisse imppetuū
deo et beate **M**arie **L**istercū p salute anime nostre et p anima
regis **H**enr⁹ patris nostri elemosynā quā dñs rex **R**icardus fra-
ter noster fecit de assensu nostro de ecclesia de scardeburgo cū
omnib⁹ p⁹inentijs suis ad pcuracionē abbatū capli **L**istercū.
Quā elemosynā plene et integre cōcedimus sicut in dñi regis
carta plenius cōtinet/ et psens scriptū sigilli nostri imp⁹ssione cō-
munimus. **Q**uare volumus et firmiter precipimus qđ abbatia
Listercū habeat/teneat/ et p⁹cipiat/libere/integre/honorifice/et
quiete/ et sine molestia et cōtradictione p⁹dicte ecclesiā de scarde-
burgo cū omnib⁹ capellis et p⁹inentijs suis et cū omnib⁹ liber-
tatib⁹ et liberis cōsuetudinib⁹ suis scđm qđ in carta regia cōti-
net/nec sup his omnib⁹ diminutionē aliquā sustineat vel gra-
uamen. **P**reterea sciatis qđ **S.** archidiaconus chuel resignauit
in manu nostra et nos in manu abbatis **L**istercū quicqd iuris
clamabat in ecclesie p⁹dicte vicaria **T. J.** epō case candidē ma-
gistro **Sy** cancellario **A**boracen⁹ ecclesie **S.** archidiacono chuel
A de sancto **Q**uintino.

Clemens **E**ps seruus seru⁹ seruorū dei. **D**ilectis filijs abba-
ti et cōuentui **L**istercū/ **S**alutē et aplicam benedictionē. **I**ustis
petentijs desiderijs dignū est nos faciliter p⁹bere psensum et vo-
ta que a rationis tramite nō discordant effectu psequēte com-
plere. **E**t ppter dilecti in dño filij vestris iustis postulationib⁹
grato cōcurrentes assensu eccliam de scardeburg cū omnib⁹ p-
tinentijs et libertatib⁹ suis sicut scripta auctentica **R**icardi illu

stris Anglorū regis ep̄m facta testant̄ qui vobis eandē ecclesiam pia largitione in ppetuam elemosynā concessit ad pcuratiōnē abbatū capli generalis/ deuotioni vestre auctoritate apostolica pfirmamus ⁊ p̄sentis scripti patrociniō cōmunim⁹. Statuentes vt nulli oīno hominū liceat hanc paginā nostre confirmationis infringere/ vel ei ausu temerario p̄traire. Si quis autem hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli aploꝝ ei⁹ se nouerit incurfurū. Datum Lateran. v. Idus Februarij. Pontificat⁹ nostri Anno tertio.

Celestinus Ep̄s seruus seruorū dei. Dilectis filijs abbati et cōuentui Listerciē. Salutē ⁊ aplicā benedictionē. Iustis p̄tentū desiderijs dignū est nos facilē p̄bere cōsensum ⁊ vota q̄ a rationis tramite nō discordant effectu p̄sequente complere. Ea p̄pter dilecti in dño filij vestris iustis postulationib⁹ grato cōcurrentes assensu ecclesiā de Scardebourg cū omnib⁹ p̄nētijs suis ⁊ libertatibus sicut auctētica scripta carissimi in christo filij nostri Ricardi illustris regis Anglorū exinde facta testantur qui vobis ad pcuratiōnē abbatū capituli generalis eādē ecclesiā pia largitione donauit deuolūtate ⁊ assensu venerabilis fratris nostri Sanfredi eboracē archiep̄i tunc electi sicut eiusdē auctenticū scriptū testatur. Et sicut in litteris venerabilis fratris Johannis anagum̄ p̄nestin̄ ep̄i/ tunc legati in Anglia cōtinetur deuotioni vestre auctoritate aplicā cōfirmamus ⁊ p̄sentis scripti patrociniō cōmunimus/ statuētes vt nulli oīno liceat hanc paginā nostre cōfirmationis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei ⁊ beatorū Petri ⁊ Pauli aploꝝ eius se nouerit incurfurū. Datum Lateran. ij. kl. Octobris. Pontificat⁹ nostri Anno secundo.

Quis donationis intuitu patres ordinis omnē ingrati-
dinis maculā vitare cupiētes eidē deuotissimo regi anniuersa-
rium sollēne singulis annis in quolibet ordinis monasterio fe-
ria tertia post octauas pasce celebrandum concesserūt. Prima

collecta/ **P**resta dñe quesumus. **S**ecūda/ **F**idelīū deus. **Q**uā-
 quidē ecclesiam a dicta donatione vsq; circiter ad annū domi-
 ni **M**.ccc.lxxx.rexerunt monachi de **L**istercio illuc ab abbate
 suo transmissi/ quorū plures ibidē sepultri miraculis florere di-
 cuntur/ z ad eorū sepulchra populus deuote recurrit. **I**nterim
 valde multi tractat⁹ z littere sup his fuerunt cōfecte que in **L**i-
 stercio seruant⁹/ singulisq; annis ex fructib⁹ dicte ecclesie plura
 bona ad **L**isterciū mittebant. **I**n grauescentib⁹ autē bellis in-
 ter **F**ranciā z **A**ngliam dicta ecclesia fuit de manib⁹ **L**istercien-
 siū sublata q̄q; dictis guerris nullā dedisset causam/ z priora-
 tui de **B**rindelingten ordinis canonicorū beati **A**ugustini vi-
 cino in custodiā cōmissa. **S**ed nō obstantibus diligētis z expē-
 sis maximis **L**istercensiū necdū recuperari potuit/ licet inclite
 memorie dñs **R**icardus rex qui nō est diu vt dicitur in bello fu-
 it occisus/ multa deuotione accensus sollicitatorib⁹ nostris p-
 misisset/ aut ecclesiam illam ordini restituere/ aut aliā eiusdem
 valoris ordini liberaliter dare vt dicti anniuersarij bonorūq;
 spūaliū que fiunt in toto ordine particeps redderet.

Quoniam dñi **B**elegis **U**ngarie de liber-
 tatib⁹ ordini cōcessis/ videlicet q; p̄sone
 ordinis in regno suo z terra sua ea vtan-
 tur libertate qua in **F**rancia vtunt⁹. **E**t q;
 possunt secure intrate exire dictū regnū
 cum voluerint.

Ego. b. dei gratia **U**ngarie/ **D**almacie/ **C**roacie/ **R**ameq;
 rex. **N**orū volo fieri p̄sentibus z futuris ad petitionē dilectissi-
 mi nostri **P**.abbatis **L**istercij omnib⁹ claustris **L**istercienū ordi-
 nis que constructa vel cōstruēda sunt in regno meo/ me p̄pria
 benignitate indulisse/ vt ea libertate in tota terra mea vtant⁹
 quā in **F**rancia obtinere noscunt/ indulsi etiā eisōē vt vbi reg-